

Briuselis, 2024 m. birželio 10 d.
(OR. en)

10750/24

Tarpinstitucinė byla:
2024/0006(COD)

SOC 426
EMPL 245
GENDER 111
MI 578
COMPET 620
DATAPROTECT 234
CODEC 1447
IA 137

PRANEŠIMAS

nuo:	Nuolatinųjų atstovų komiteto (COREPER I)
kam:	Tarybai
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS, kuria dėl Europos darbo tarybų steigimo bei veikimo ir veiksmingo tarpvalstybinio informavimo ir konsultavimosi teisių užtikrinimo iš dalies keičiama Direktyva 2009/38/EB - <i>Bendras požiūris</i>

I. IVADAS

Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/38/EB¹ nustatomi minimalieji darbuotojų atstovavimo tam tikrose tarptautinėse įmonėse organų, vadinamųjų Europos darbo tarybų (EDT), steigimo ir veiklos reikalavimai. EDT ir tarpvalstybine informavimo ir konsultavimosi tvarka papildomas darbuotojų informavimas ir konsultavimasis su jais nacionaliniu lygmeniu. 2024 m. sausio 24 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl minėtos direktyvos peržiūros². Pasiūlymu siekiama pašalinti kai kuriuos Direktyvos trūkumus ir tokiu būdu tarpvalstybinio lygmens darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais sistemą padaryti efektyvesnę.

¹ 2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/38/EB dėl Europos darbo tarybos steigimo arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių ir Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupių darbuotojų informavimo bei konsultavimosi su jais tvarkos nustatymo (nauja redakcija) (OL L 122, 2009 5 16, p. 28).

² Dok. 5837/24 + ADD 1.

Šiuo pasiūlymu Komisija reaguoja į Europos Parlamento savo iniciatyva pateiktą rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl Europos darbo tarybų direktyvos peržiūros³, laikydamasi Komisijos Pirmininkės U. van der Leyen pareikšto politinio įsipareigojimo reaguoti į Parlamento rezoliucijas pagal SESV 225 straipsnį pateikiant pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, visapusiškai laikantis proporcingumo, subsidiarumo ir geresnės teisėkūros principų.

Pasiūlymu visų pirma siekiama pašalinti šiuos Komisijos nustatytus trūkumus:

- direktyva nepakankamai taikoma įmonėse, kuriose galioja seni susitarimai dėl tarpvalstybinio informavimo ir konsultavimosi;
- Europos darbo tarybose stokojama lyčių pusiausvyros;
- trūksta tikro, savalaikio ir prasmingo administracijos ir EDT dialogo, ypač tais atvejais, kai administracija, prieš priimdama sprendimą tarpvalstybiniais klausimais, nepateikia pagrįsto atsakymo į EDT nuomones;
- esama teisinio netikrumo dėl EDT išteklių aprėpties ir sąlygų, kuriomis administracija gali reikalauti konfidencialiai tvarkyti informaciją arba atsisakyti atskleisti tam tikrą informaciją EDT;
- kai kuriais atvejais teisių turėtojams pagal direktyvą nepakankamai užtikrinamos veiksmingos teisių gynimo priemonės ir galimybė kreiptis į teismą;
- kai kuriais atvejais trūksta pakankamai veiksmingų, proporcingų ir atgrasančių sankcijų už tarpvalstybinio informavimo ir konsultavimosi reikalavimų nesilaikymą.

³ 2023 m. vasario 2 d. Europos Parlamento rezoliucija su rekomendacijomis Komisijai dėl Europos darbo tarybų direktyvos peržiūros (2019/2183(INL)).

Pagal atitinkamą teisinį pagrindą, t. y. SESV 153 straipsnio 2 dalies b punktą kartu su 153 straipsnio 1 dalies e punktu, Taryba sprendžia kvalifikuota balsų dauguma pagal įprastą teisėkūros procedūrą.

Europos Parlamentas savo pranešimą priėmė 2024 m. balandžio 9 d.⁴ Įgaliojimų jis dar nepatvirtino.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas nuomonę priėmė 2024 m. gegužės 30 d.⁵ Regionų komitetas nusprendė nuomonės neteikti.

II. DABARTINĖ DARBO TARYBOJE PADĖTIS

Po diskusijų Socialinių klausimų darbo grupėje⁶ pirmininkaujanti valstybė narė Nuolatinių atstovų komitetui pateikė kompromisinį tekstą⁷. 2024 m. birželio 5 d. šis komitetas susitarė dėl kompromisinio teksto (pateikiamas šio pranešimo priede) ir nusprendė jį pateikti EPSCO tarybai, kad būtų susitarta dėl bendro požiūrio. Birželio 5 d. šiam kompromisiniam tekstui iš esmės pritarta.

Parengiamojo darbo metu tekstą pirmą kartą peržiūrėjo teisininkai lingvistai. Komisijos poveikio vertinimą⁸ įvertino Socialinių klausimų darbo grupė⁹.

⁴ Dok. 758777EN.

⁵ Dok. 10596/24.

⁶ Posėdžiai vyko 2024 m. vasario 8, 26 ir 28 d., balandžio 11 ir 29 d.

⁷ Dok. 10437/24.

⁸ Dok. 5837/24 ADD 4.

⁹ Dok. 10437/24 ADD 1.

III. PIRMININKAUJANČIOS VALSTYBĖS NARĖS KOMPROMISINIS TEKSTAS

Pagrindiniai Komisijos pasiūlymo pakeitimai, kuriuos siūlo pirmininkaujanti valstybė narė, yra šie:

1. Informavimo ir konsultavimosi apimtis (1 straipsnio 1 dalis ir 5 konstatuojamoji dalis)¹⁰

Pirmininkaujanti valstybė narė papildomai paaiškino informavimo ir konsultavimosi pareigos apimtį, 5 konstatuojamojoje dalyje patikslindama tarpvalstybinių klausimų sąvoką, pateikusi išsamesnės informacijos apie klausimus, laikytinus tarpvalstybiniais.

Taip pat paaiškinta, kad turėtų būti objektyviai tikrinama, ar galima pagrįstai tikėtis, kad priemonė padarys poveikį darbuotojams.

2. Subalansuotas lyčių atstovavimas (1 straipsnio 3 dalies a punktas, 4 dalies b punktas ir 10 konstatuojamoji dalis)

Pareiga siekti lyčių pusiausvyros specialiuose derybų organuose ir EDT išlaikyta, tačiau akcentuota, kad tai turėtų būti daroma nedarant poveikio nacionalinės teisės aktams ir praktikai dėl darbuotojų atstovų rinkimo ir skyrimo.

3. Konfidencialumo ir informacijos neperdavimo priežastys (1 straipsnio 6–7 dalys, 12 ir 13 konstatuojamosios dalys)

Paaiškinta, kad reikalavimas informaciją laikyti konfidencialia arba jos neatskleisti gali būti keliamas tik tol, kol išlieka šiuos teisės į informaciją apribojimus pateisinančios priežastys.

¹⁰ Nuorodos pateikiamos į dalinio keitimo direktyvos nuostatas.

4. Specialių nuostatų dėl jūrinių įtraukimas (1 straipsnio 8 dalis)

Įtrauktos specialios nuostatos dėl jūrinių, pažodžiui gražinant tekstą, kuris į šią direktyvą buvo įrašytas 2015 m. spalio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1794, kuria iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvų 2008/94/EB, 2009/38/EB ir 2002/14/EB bei Tarybos direktyvų 98/59/EB ir 2001/23/EB nuostatos, susijusios su jūrininkais, 2 straipsniu.

5. Sankcijos (1 straipsnio 9 dalies a punktas ir 18 konstatuojamoji dalis)

Taisyklės dėl sankcijų padarytos sklandesnės. Konkrečiai, išbrauktos pradinės nuostatos, kuriose buvo išsamiai dėstoma, kaip valstybės narės turi nustatyti sankcijas, tačiau 18 konstatuojamojoje dalyje vis dar palikta nuoroda į tokius veiksnius kaip Bendrijos mastu veikiančios įmonės ar grupės dydis ir finansinė padėtis (pavyzdžiui, remiantis jos metine apyvarta), pažeidimo sunkumas, trukmė, pasekmės, taip pat jo tyčinis pobūdis ar padarymas per aplaidumą, į kuriuos galima atsižvelgti nustatant sankcijas.

6. Teisė naudotis procedūromis (1 straipsnio 9 dalies bb punktas, 17 ir 18a konstatuojamosios dalys)

Labiau įtvirtinta nuostata, jog valstybės narės turi užtikrinti, kad būtų suteikta veiksminga galimybė naudotis teisminėmis arba, kai aktualu, administracinėmis procedūromis, siekiant užtikrinti Europos darbo taryboms ir specialiems derybų organams suteiktas teises, nedarant poveikio nacionaliniams įstatymams ir jų galimam teisiniam statusui. Tai apima teisinio atstovavimo ir dalyvavimo tokiose procedūrose išlaidų padengimą, kai tai atlieka centrinė administracija arba kai tai daroma taikant kitas priemones, kurių turi imtis valstybės narės.

7. Pereinamojo laikotarpio procedūros (1 straipsnio 12 dalis, 20a konstatuojamoji dalis)

Naujas iš dalies pakeistos direktyvos 14a straipsnis buvo išdėstytas sklandžiau nustatant, kad centrinė administracija ir ne mažiau kaip 100 darbuotojų gali pateikti prašymą pradėti derybas dėl naujo EDT susitarimo, jei senasis susitarimas neatitinka Direktyvos 2009/38/EB su pakeitimais, padarytais šia dalinio keitimo direktyva, 6 straipsnio. Taip pat paaiškinta, kad bet kuriuo atveju EDT susitarimų arba susitarimų dėl informavimo ir konsultavimosi procedūrų šalys turi laikytis taikytinų Direktyvoje 2009/38/EB nustatytų minimaliųjų reikalavimų.

8. Informavimo ir konsultavimosi apimtis – papildomi reikalavimai (1 priedo aa punktas)

Kaip naujas Direktyvos 2009/38/EB pakeitimas įtraukta nuoroda į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką.

IV. IŠVADA

Pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad priede pateiktas tekstas yra geras ir subalansuotas kompromisas, kuriame atsižvelgiama į įvairias delegacijų nuomones.

EPSCO tarybos prašoma susitarti dėl bendro požiūrio dėl šio pranešimo priede išdėstyto teksto ir įgalinti pirmininkaujančią valstybę narę pradėti derybas su Europos Parlamento atstovais dėl šio dokumento.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS

DIREKTYVA (ES) .../2024

... m. ... d.

kuria dėl Europos darbo tarybų steigimo bei veikimo ir veiksmingo tarpvalstybinio informavimo ir konsultavimosi teisių užtikrinimo iš dalies keičiama Direktyva 2009/38/EB

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 153 straipsnio 2 dalies b punktą kartu su 153 straipsnio 1 dalies e punktu,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

¹¹ OL C , , p. .

¹² OL C , , p. .

kadangi:

- (1) Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 27 straipsnyje nustatyta, kad darbuotojams ar jų atstovams turi būti atitinkamu lygiu garantuota informacija ir konsultacijos reikiamu laiku Sąjungos ir nacionalinės teisės aktų bei praktikos nustatytais atvejais ir sąlygomis. Europos socialinių teisių ramsčio 8 principu dar kartą patvirtinama darbuotojų arba jų atstovų teisė į tai, kad jiems svarbiais klausimais jie būtų informuojami ir su jais būtų konsultuojamasi;
- (2) tarpvalstybinių klausimų srityje praktiškai užtikrinti šiuos pagrindinius principus siekiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/38/EB¹³, kuria nustatomi minimalieji reikalavimai dėl Bendrijos mastu veikiančių įmonių ir Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupių darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais;
- (3) 2018 m. paskelbtame Direktyvos 2009/38/EB vertinime patvirtinta jos pridėtinė vertė ir esminis aktualumas, tačiau taip pat nustatyta trūkumų, susijusių su, pvz., konsultavimosi veiksmingumu, teise kreiptis į teismą, sankcijomis ir tam tikrų sąvokų aiškinimu;
- (4) 2023 m. Europos Parlamentas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 225 straipsnį savo iniciatyva priėmė teisėkūros rezoliuciją su rekomendacijomis dėl Direktyvos 2009/38/EB¹⁴ peržiūros, o Komisija pagal SESV 154 straipsnį surengė dviejų etapų konsultacijas su socialiniais partneriais dėl priemonių poreikio ir turinio Direktyvos trūkumams pašalinti. Komisija taip pat surinko įrodymų atlikdama tyrimą, apimančią tikslinę internetinę apklausą, pokalbius su suinteresuotaisiais subjektais, praktinius seminarus, nacionalinių teismų praktikos ir atitinkamų valstybių narių nacionalinės teisės nuostatų analizę;

¹³ 2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/38/EB dėl Europos darbo tarybos steigimo arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių ir Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupių darbuotojų informavimo bei konsultavimosi su jais tvarkos nustatymo (OL L 122, 2009 5 16, p. 28, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/38/oj>).

¹⁴ 2023 m. vasario 2 d. Europos Parlamento rezoliucija su rekomendacijomis Komisijai dėl Europos darbo tarybų direktyvos peržiūros (2019/2183(INL)).

- (5) iš surinktų įrodymų matyti, kad dėl teisinio netikrumo, susijusio su tarpvalstybinių klausimų sąvoka, atsirado aiškinimo skirtumų ir ginčų. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir sumažinti tokių ginčų riziką, tą sąvoką būtina patikslinti. Todėl tikslinga paaiškinti, kad Direktyva turėtų būti taikoma ne tik tais atvejais, kai galima pagrįstai manyti, kad įmonės administracijos svarstomos priemonės turės poveikį jos darbuotojams daugiau nei vienoje valstybėje narėje, bet ir tada, kai galima pagrįstai manyti, kad tos priemonės paveiks tos įmonės darbuotojus tik vienoje valstybėje narėje, bet jų padariniai gali paveikti jos darbuotojus bent vienoje kitoje valstybėje narėje. Tai būtina siekiant apimti atvejus, kai įmonės numato priemones, pvz. – atleisti darbuotojus, perkelti gamybos veiklą ar vykdyti su veikla susijusių paslaugų užsakymus išorėje, – kurios aiškiai skirtos įmonėms tik vienoje valstybėje narėje, tačiau vis dėlto galima pagrįstai manyti, kad jos paveiks tos įmonės kitos valstybės narės darbuotojus, pvz., dėl tarpvalstybinės tiekimo grandinės arba gamybos veiklos pokyčių. Tarpvalstybinių klausimų sąvoka apima tas priemones, kurios darbuotojams galėtų turėti didelį poveikį, t. y. poveikis nebūtų mažas ir jis nebūtų susijęs tik su atskirais darbuotojais ar įprastais veiklos sprendimais. Pagrįstumo lygis turėtų būti objektyviai nustatytas atsižvelgiant į numatytų priemonių pobūdį bei tikslą ir konkretaus atvejo aplinkybes;
- (6) į Direktyvoje 2009/38/EB pateiktas informavimo ir konsultavimosi sąvokų apibrėžtis įtraukti ir norminiai reikalavimai. Siekiant nuoseklumo ir teisinio aiškumo, šias normines nuostatas tikslinga išdėstyti straipsniuose, kuriais nustatomos teisės ir pareigos;

- (7) kad specialių derybų organų nariai galėtų vykdyti savo užduotis pagal Direktyvą 2009/38/EB, jiems gali reikėti teisinių konsultacijų. Tačiau nėra pakankamai aišku, kad jie turi teisę į susijusių teisinių išlaidų padengimą. Siekiant užtikrinti, kad šios išlaidos būtų padengiamos, reikėtų paaiškinti, kad centrinė administracija turi padengti specialių derybų organų narių išlaidas, apie kurias šie organai turėtų pranešti iš anksto. Tikslinga apriboti šią pareigą pagrįstomis teisinėmis išlaidomis, siekiant užtikrinti, kad administracija nebūtų atsakinga už akivaizdžiai neproporcingas išlaidas, išlaidas, kurios nėra pagrįstai susietos su atitinkamų teisinių konsultacijų teikimu, arba išlaidas, atsiradusias dėl akivaizdžiai nepagrįstų, lengvabūdiškų ar pagrindo neturinčių reikalavimų. Be to, pagal Direktyvą 2009/38/EB valstybės narės gali pačios nustatyti biudžeto taisykles, susijusias su papildomais reikalavimais pagrįsta specialių derybų organų ir Europos darbo tarybų veikla, atsižvelgdamos į principą, kad išlaidas, susijusias su tinkamu specialios derybų valdybos funkcijų vykdymu, turi padengti centrinė administracija. Todėl nuostatos, susijusios su ekspertų, išlaidas kuriems turi finansuoti centrinė administracija, skaičiumi, yra nebūtinės ir turėtų būti išbrauktos. Jei tiksli išlaidų suma iš anksto nežinoma, centrinei administracijai turėtų būti pranešama apie išlaidų sąmatą, įskaitant informaciją apie išlaidų pobūdį;
- (8) Direktyvoje 2009/38/EB reikalaujama, kad Europos darbo tarybos susitarimo šalys nustatytų Europos darbo tarybos posėdžių vietą. Tikslinga nurodyti, kad jos taip pat turi nustatyti tokių posėdžių formatą – dalyvaujant fiziškai, internetu ar mišriu būdu, visų pirma siekiant išvengti bet kokių abejonių dėl jų laisvės susitarti, kad kai kurie arba visi posėdžiai, viena vertus, būtų rengiami virtualioje aplinkoje, naudojant internetines posėdžių priemones, taip mažinant posėdžių aplinkosauginį pėdsaką pagal Sąjungos, nacionalinius ir įmonių išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslus, kartu užtikrinant prasmingą ir veiksmingą dalijimąsi informacija ir konsultavimąsi mažesnėmis su aplinka susijusiomis ir finansinėmis sąnaudomis, antra vertus – būtų rengiami posėdžiai dalyvaujant fiziškai, taip sukuriant patikimą posėdžių aplinką ir sudarant galimybę bendrauti asmeniškai;

- (9) taip pat gali kilti neaiškumų ir ginčų, susijusių su tam tikrų išlaidų padengimu ir galimybe naudotis tam tikrais ištekliais Europos darbo taryboms jau veikiant. Pagal šalių autonomijos principą tikslinga nustatyti reikalavimą, kad Europos darbo tarybų susitarimuose būtų konkrečiai numatomi tam tikri finansiniai ir materialiniai ištekliai – konkrečiai, galimai pagalbai iš ekspertų, pvz., techninių klausimų ar teisės, ekspertų honorarams ir teisinėms išlaidoms padengti. Susitarimuose taip pat turėtų būti aptariami reikiami Europos darbo tarybos narių mokymai ir susijusių išlaidų padengimas, nedarant poveikio Direktyvos 2009/38/EB 10 straipsnio 4 dalyje nustatytam minimaliajam reikalavimui;

(10) remiantis patirtimi matyti, kad Direktyvoje 2009/38/EB nustatyto reikalavimo Europos darbo tarybų sudėtyje, kai įmanoma, atsižvelgti į poreikį užtikrinti subalansuotą darbuotojų atstovavimą pagal lytį, nepakako lyčių pusiausvyrai skatinti. Daugumoje Europos darbo tarybų moterims vis dar atstovaujama nepakankamai. Todėl būtina nustatyti veiksmingesnius ir konkretesnius tikslus, susijusius su lyčių požiūriu subalansuotu atstovavimu, kuriuos turi įgyvendinti administracija ir darbuotojų atstovai, derėdamiesi dėl naujų arba iš naujo derėdamiesi dėl esamų susitarimų. Siekiant šių tikslų tam tikrais atvejais sudarant Europos darbo tarybą arba jos specialų komitetą gali prireikti teikti pirmenybę nepakankamai atstovaujamai lyčiai. Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudenciją¹⁵ ši pozityvioji diskriminacija galima, laikantis vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo, jei priemonėmis, kurių imamasi lyčių pusiausvyros tikslui pasiekti, nėra automatiškai ir besąlygiškai teikiama pirmenybė tam tikros lyties asmenims, o leidžiama atsižvelgti į kitus kriterijus, pvz., nuopelnus, kvalifikaciją ir atitinkamuose įstatymuose nustatytą rinkimų tvarką. Todėl Europos darbo tarybos susitarimų šalims turėtų būti sudarytos sąlygos veikti lanksčiai, laikantis teisinių ir faktinių pozityviosios diskriminacijos apribojimų. Nedarant poveikio nacionalinės teisės aktams ir praktikai dėl darbuotojų atstovų rinkimo ir skyrimo, į susitarimus turėtų būti įtrauktos nuostatos, kaip siekti lyčių pusiausvyros Europos darbo taryboje. Tai galėtų apimti etapinį judėjimą siekiant lyčių pusiausvyros Europos darbo taryboje, kuris galėtų apimti tarpinius laipsniškus tikslus. Be to, dėl panašių priežasčių, kad šis tikslas būtų propaguojamas dar derybų etapu, tikslinga nustatyti reikalavimą imtis veiksmų, kuriais lyčių pusiausvyrą būtų stengiamasi užtikrinti sudarant specialų derybų organą;

¹⁵ 2000 m. kovo 28 d. Teisingumo Teismo sprendimas, *Badeck ir kiti*, C-158/97, ECLI:EU:C:2000:163.

- (11) iš patirties matyti, kad derybos kartais pradedamos vėliau nei per Direktyvoje 2009/38/EB nustatytą šešių mėnesių laikotarpį. Kai kuriais atvejais administracija, gavusi prašymą įsteigti Europos darbo tarybą, nei imasi veiksmų, nei aiškiai atsisako pradėti derybas. Todėl reikėtų nurodyti, kad tais atvejais, jei pirmasis specialaus derybų organo posėdis nesušaukiamas per šešis mėnesius nuo prašymo įsteigti Europos darbo tarybą, neatsižvelgiant į tai, ar centrinė administracija aiškiai atsisako pradėti derybas, ar ne, taikomi Direktyvoje 2009/38/EB nustatyti papildomi reikalavimai;
- (12) dalydamasi neskelbtina informacija su Europos darbo tarybų nariais, specialių derybų organų nariais arba darbuotojų atstovais pagal informavimo ir konsultavimosi tvarką, administracija turi galimybę numatyti, kad ta informacija turi būti dalijamasi konfidencialiai ir kad ji neturėtų būti atskleidžiama plačiau. Turėtų būti reikalaujama, kad centrinė administracija, dalydamasi konfidencialia informacija, tuo pačiu metu pagrįstų jos konfidencialumą. Konfidencialumas turėtų būti išlaikytas tik tol, kol yra priežasčių jo laikytis. Nustatytos tinkamos priemonės neskelbtinos informacijos konfidencialumui apsaugoti gali paskatinti pasitikėjimą ir palengvinti dalijimąsi tokia informacija, kartu apsaugant verslo ir darbuotojų interesus, be kita ko, kad būtų išvengta įvairios didėjančios rizikos, tokios kaip pramoninis šnipinėjimas;
- (13) centrinė administracija turėtų galėti neperduoti informacijos specialių derybų organų ar Europos darbo tarybų nariams arba darbuotojų atstovams pagal informavimo ir konsultavimosi tvarką tik tais atvejais, kai ją perdavus būtų labai pakenkta atitinkamų įmonių veikimui. Siekiant užtikrinti skaidrumą ir veiksmingą teisių gynimą, centrinės administracijos taip pat turėtų būti reikalaujama proporcingai nurodyti priežastis, pateisinančias informacijos neperdavimą, kad būtų galima atlikti pakankamą teisinę kontrolę, kartu neatskleidžiant saugomos informacijos. Atleidimas nuo informacijos perdavimo taikomas tol, kol yra priežasčių jį taikyti;

- (14) siekiant didesnio teisinio aiškumo, nuostatas dėl konfidencialios informacijos perdavimo ir dėl informacijos neperdavimo tikslinga išdėstyti dviejuose atskiruose straipsniuose. Be to, galiojanti nuostata, pagal kurią valstybėms narėms leidžiama nustatyti konkrečias taisykles ideologiškai orientuoti siekiančioms įmonėms, turėtų būti perkelta į straipsnį dėl ryšio su kitomis nacionalinėmis nuostatomis, nes ji platesne prasme susijusi su Direktyvos 2009/38/EB reikalavimų įgyvendinimu;
- (15) kad tarpvalstybinės konsultacijos būtų veiksmingos, reikia, kad centrinė administracija ir Europos darbo tarybos arba darbuotojų atstovai pagal informavimo ir konsultavimosi tvarką dalyvautų realiame dialoge. Tai reiškia, kad informavimas ir konsultavimasis turi vykti taip, kad darbuotojų atstovai galėtų pareikšti savo nuomonę prieš priimant sprendimą, ir kad, prieš centrinei administracijai nusprendžiant dėl siūlomos priemonės, būtų gautas pagrįstas jos atsakymas į Europos darbo tarybų arba darbuotojų atstovų nuomones. Todėl, atsižvelgiant į klausimo skubumą, svarbu, kad informacija ir konsultacijos vyktų laiku ir kad Europos darbo tarybai ir darbuotojų atstovams būtų suteikta pakankamai laiko pareikšti savo nuomonę, kad būtų užtikrintas veiksmingas naudojimasis Direktyvoje 2009/38/EB numatytais teisėmis. Nedarant poveikio valstybių narių galimybei numatyti griežtesnes apsaugos priemones pagal SESV 153 straipsnio 4 dalį, šia dalinio keitimo direktyva neturėtų būti užkertamas kelias įmonėms priimti sprendimus, jei per pagrįstą laikotarpį Europos darbo tarybos nuomonė nepateikiama;

- (16) be to, Direktyvos 2009/38/EB nuostatos dėl darbuotojų atstovų vaidmens ir apsaugos, visų pirma dėl specialių derybų organų narių ir Europos darbo tarybų narių apsaugos nuo atsakomųjų priemonių ar atleidimo iš darbo, turėtų būti iš dalies pakeistos siekiant didesnio aiškumo ir tikslumo. Siekiant išvengti ginčų taip pat reikėtų nurodyti, kad centrinė administracija turi padengti specialaus derybų organo ir Europos darbo tarybos narių pagrįstas mokymo ir susijusias išlaidas, būtinas jų pareigoms vykdyti, jei administracija apie šias išlaidas buvo informuota iš anksto;
- (17) tam tikrose valstybėse narėse Direktyva 2009/38/EB nustatytų teisių turėtojams sunku kreiptis į teismą ginant savo teises. Todėl būtina sustiprinti valstybių narių pareigą užtikrinti veiksmingas teisių gynimo priemones ir teisę kreiptis į teismą, taip pat Komisijos vykdomą tų pareigų laikymosi priežiūrą. Kiek tai susiję su Europos darbo tarybomis ir specialiais derybų organais, valstybės narės, vadovaudamosi nacionaline teise dėl jų galimos teisinės padėties ar atstovavimo formos, turėtų užtikrinti galimybę dalyvauti teismo procesuose arba, kai aktualu, administraciniuose procesuose, kad būtų užtikrintas Europos darbo taryboms ir specialiems derybų organams suteiktų teisių vykdymas. Be to, turėtų būti paaiškinta, kad atitinkamomis procedūromis turi būti sudarytos sąlygos veiksmingai užtikrinti vykdymą ir kad galimas ankstesnis neteisminis ginčų sprendimas negali atimti iš teisių turėtojų teisės kreiptis į teismą. Kad Komisija galėtų prižiūrėti, kaip valstybės narės laikosi pirmiau minėtos pareigos, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės praneštų Komisijai, kaip ir kokiomis aplinkybėmis teisių turėtojai gali pradėti teisminį ir, kai aktualu, administracinį procesą dėl visų šia dalinio keitimo direktyva nustatytų jų teisių;

- (18) 2018 m. Komisijos atliktas Direktyvos 2009/38/EB vertinimas parodė, kad sankcijos, taikomos už tarpvalstybinių informavimo ir konsultavimosi reikalavimų nesilaikymą, dažnai nėra pakankamai atgrasančios. Todėl tikslinga nustatyti valstybių narių pareigą numatyti veiksmingas, atgrasančias ir proporcingas nuobaudas. Už Direktyvoje 2009/38/EB nustatytos informavimo ir konsultavimosi tvarkos nesilaikymą turėtų būti numatytos piniginės nuobaudos. Taip pat būtų galima numatyti ir kitų formų sankcijas. Kad nuobaudos būtų veiksmingos, atgrasančios ir proporcingos, jos galėtų būti nustatomos atsižvelgiant į tokius veiksnius kaip Bendrijos mastu veikiančios įmonės ar grupės dydis ir finansinė padėtis, pvz., įvertinama remiantis jos metine apyvarta, ir į bet kokius kitus svarbius veiksnius, pvz., pažeidimo sunkumą, trukmę, padarinius ir tyčinį ar neatsargų pobūdį;
- (18a - nauja) specialieji derybų organai, Europos darbo tarybos ir jų vardu veikiančios jų nariai turėtų turėti reikiamas priemones teisinio atstovavimo ir dalyvavimo teismo procesuose arba, kai aktualu, administraciniuose procesuose išlaidoms padengti. Valstybės narės turėtų nustatyti, kad tas išlaidas turi padengti centrinė administracija, tiek, kiek tos išlaidos yra pagrįstos, arba turėtų imtis kitų priemonių siekdamas užtikrinti, kad Europos darbo taryboms nebūtų *de facto* užkirstas kelias dalyvauti administraciniuose ar teismo procesuose dėl finansinių išteklių trūkumo. Tai būtų galima padaryti, pavyzdžiui, reikalaujant skirti tinkamą veiklos biudžetą Europos darbo tarybai, įsteigiant solidarumo fondus nacionaliniu lygmeniu, teikiant teisinių išlaidų draudimą, suteikiant galimybę tam tikromis aplinkybėmis gauti teisinę pagalbą arba taikant kitas nacionalinės teisės aktus ir praktiką atitinkančias nuostatas;

(19) įmonės, sudariusios susitarimą dėl tarpvalstybinio darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais iki 1996 m. rugsėjo 23 d., t. y. iki Tarybos direktyvos 94/45/EB¹⁶ taikymo pradžios dienos, atleidžiamos nuo pareigų, kylančių iš Direktyvos 2009/38/EB. Pagal tokius susitarimus įsteigti darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais organai ir toliau veikia ne pagal Sąjungos teisę. Direktyva 2009/38/EB įmonių, kurioms taikoma išimtis, darbuotojams nesuteikiama galimybė prašyti įsteigti Europos darbo tarybą pagal tą direktyvą. Vis dėlto siekiant teisinio aiškumo, vienodo požiūrio ir veiksmingumo, visų Bendrijos mastu veikiančių įmonių arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupių darbuotojai ir jų atstovai iš esmės turėtų turėti teisę prašyti įsteigti Europos darbo tarybą. Praėjus beveik 30 metų po to, kai Sąjungos lygmeniu pirmą kartą buvo nustatyti minimalieji tarpvalstybinio darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais reikalavimai, šios priežastys yra svarbesnės nei ankstesnių susitarimų tęstinumas, kuriuo iš pradžių buvo grindžiama ši išimtis. Todėl šią išimtį reikėtų panaikinti; Derybos dėl Europos darbo tarybų steigimo tokiose įmonėse turėtų būti inicijuojamos ir vedamos laikantis šioje direktyvoje nustatytos procedūros, o laikotarpis, po kurio įsigalioja papildomi reikalavimai, turėtų būti sutrumpintas nuo trejų iki dvejų metų, atsižvelgiant į laikotarpį, taikomą galiojančių Europos darbo tarybos susitarimų pritaikymui;

¹⁶ 1994 m. rugsėjo 22 d. Tarybos direktyva 94/45/EB dėl Europos darbų tarybos steigimo arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių ir Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupių darbuotojų informavimo bei konsultavimosi su jais tvarkos nustatymo (OL L 254, 1994 9 30, p. 64, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1994/45/oj>).

- (20) be to, dėl tų pačių priežasčių tie patys minimalieji reikalavimai turėtų būti taikomi visoms Bendrijos mastu veikiančioms įmonėms, kuriose Europos darbų tarybos veikia pagal Direktyvą 2009/38/EB, ir įmonėms, kuriose Europos darbų tarybos susitarimas buvo pasirašytas arba peržiūrėtas nuo 2009 m. birželio 5 d. iki 2011 m. birželio 5 d. Todėl pastarosioms įmonėms taikoma Direktyvos 2009/38/EB taikymo išimtis taip pat turėtų būti panaikinta;
- (20a - nauja) tie patys minimalieji reikalavimai turėtų būti taikomi visoms Bendrijos mastu veikiančioms įmonėms, kuriose Europos darbo tarybos veikia pagal Direktyvą 2009/38/EB. Valstybės narės visų pirma turėtų numatyti pereinamojo laikotarpio nuostatas, pagal kurias Europos darbo tarybos susitarimų arba susitarimų dėl informavimo ir konsultavimosi procedūrų, sudarytų pagal Direktyvą 94/45/EB arba Direktyvą 2009/38/EB anksčiau nei [OL: įrašyti datą, nuo kurios turi būti taikomos šios dalinio keitimo direktyvos 2 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nustatytos perkėlimo į nacionalinę teisę nuostatos], kurie neatitinka peržiūrėtų su tokių susitarimų turiniu susijusių reikalavimų, šalys galėtų derėtis dėl pakeitimų. Bet kuriuo atveju, galiojančių Europos darbo tarybos susitarimų arba susitarimų dėl informavimo ir konsultavimosi procedūrų šalys turėtų laikytis taikytinų minimaliųjų reikalavimų;
- (21) Europos darbo tarybos, veikiančios pagal Direktyvos 2009/38/EB 1 priede nustatytus papildomus reikalavimus, turi teisę kartą per metus susitikti su centrine administracija, būti informuojamos apie atitinkamos Bendrijos mastu veikiančios įmonės arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupės veiklos raidą ir perspektyvas, ir į tai, kad su jomis būtų šiais klausimais konsultuojamasi. Siekiant sustiprinti tarpvalstybinį informavimą ir konsultavimąsi su tomis Europos darbo tarybomis, tikslinga padidinti šių pagal papildomus reikalavimus rengiamų metinių plenarinių posėdžių skaičių iki dviejų, iš kurių bent vienas turi būti toks, kuriame dalyvaujama asmeniškai;
- (22) be to, reikėtų atlikti tam tikrą Direktyvos 2009/38/EB 1 priede nustatytų papildomų reikalavimų techninių pakeitimų nuoseklumui su dėstomąja dalimi užtikrinti;

(23) todėl tikslinga iš dalies pakeisti Direktyvą 2009/38/EB, kad į jos taikymo sritį būtų įtrauktos visos reikalavimus atitinkančios įmonės, paaiškintos kai kurios iš jos pagrindinių sąvokų, pagerintas tarpvalstybinis informavimas ir konsultavimasis ir užtikrinta, kad teisės būtų ginamos ir jų vykdymas būtų užtikrinami veiksmingai;

[...]

(25) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. užtikrinti Direktyvos 2009/38/EB reikalavimų dėl Bendrijos mastu veikiančių įmonių ir Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupių darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais veiksmingumą, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl tų reikalavimų tarpvalstybinio pobūdžio ir masto tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

(26) pagal Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos 27 straipsnį turi būti užtikrinama, kad asmenys su negalia galėtų įgyvendinti savo darbo ir profesinių sąjungų teises lygiai su kitais asmenimis. Kadangi ir Sąjunga, ir jos valstybės narės yra tos Konvencijos šalys, Direktyva 2009/38/EB ir atitinkami nacionalinės teisės aktai turi būti aiškinami laikantis minėtojo principo, pvz., kiek tai susiję su prieinamumu ir tinkamu sąlygų sudarymu specialių derybų organų ir Europos darbo tarybų nariams ir darbuotojų atstovams, vykdančioms savo funkcijas, ir su tuo, kad susijusias išlaidas turi padengti centrinė administracija;

- (27) pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/23/ES¹⁷, direktyvą 2014/24/ES¹⁸ ir direktyvą 2014/25/ES¹⁹ valstybės narės turi imtis tinkamų priemonių užtikrinti, kad vykdydami viešąsias sutartis ekonominės veiklos vykdytojai laikytųsi Sąjungos teisėje nustatytų taikytinų pareigų socialinės ir darbo teisės srityse. Socialinio tvarumo kriterijų integravimas atitinkamai į perkančiųjų subjektų parengtus sutarčių skyrimo kriterijus ekonomiškai naudingiausiems pasiūlymams nustatyti gali padėti veiksmingai įgyvendinti šios direktyvos reikalavimus. Tačiau šia direktyva nenustatoma jokių papildomų pareigų, susijusių su tomis direktyvomis;
- (28) siekiant suteikti Bendrijos mastu veikiančių įmonių arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupių darbuotojų atstovams ir centrinei administracijai pakankamai laiko apsvarstyti peržiūrėtus minimaliuosius reikalavimus ir pasirengti jų taikymui, tikslinga dvejiems metams atidėti valstybių narių nuostatų, priimtų tam, kad būtų laikomasi šios direktyvos, taikymą,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

¹⁷ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių suteikimo (OL L 94, 2014 3 28, p. 1).

¹⁸ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65).

¹⁹ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 243).

1 straipsnis

Direktyva 2009/38/EB iš dalies keičiama taip:

1) 1 straipsnio 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Tarpvalstybiniais klausimais laikomi tokie klausimai, kurie, kaip galima pagrįstai manyti, susiję su visa Bendrijos mastu veikiančia įmone ar Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupe arba su ne mažiau kaip dviem įmonėmis arba įmonės ar (įmonių) grupės padaliniais, esančiais dviejose skirtingose valstybėse narėse.

Laikoma, kad šios sąlygos įvykdytos, jeigu:

- a) galima pagrįstai manyti, kad priemonės, kurias svarsto Bendrijos mastu veikiančios įmonės arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupės administracija, paveiks tos įmonės arba grupės arba jos padalinių darbuotojus daugiau nei vienoje valstybėje narėje;
- b) galima pagrįstai manyti, kad priemonės, kurias svarsto Bendrijos mastu veikiančios įmonės arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupės administracija, paveiks tos įmonės arba grupės arba jos padalinių darbuotojus vienoje valstybėje narėje, o jų darbuotojus kitoje valstybėje narėje, kaip galima pagrįstai manyti, paveiks tų priemonių padariniai.“;

2) 2 straipsnio 1 dalies f ir g punktai pakeičiami taip:

„f) informavimas – darbdavio atliekamas duomenų perdavimas darbuotojų atstovams, kad jie galėtų susipažinti su dalyko esme ir jį išnagrinėti;

g) konsultavimasis – dialogo tarp darbuotojų atstovų ir centrinės administracijos arba kitos tinkamesnio lygio administracijos užmezgimas ir keitimasis nuomonėmis;“;

3) 5 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) Specialaus derybų organo narius proporcingai kiekvienoje valstybėje narėje dirbančių darbuotojų skaičiui ir stengdamasi pasiekti subalansuotą lyčių atstovavimą renka arba skiria Bendrijos mastu veikianti įmonė ar Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupė, kiekvienai valstybei narei skiriant vieną vietą pagal toje valstybėje narėje dirbančių darbuotojų skaičių, kuris sudaro 10 proc. arba mažiau kartu visose valstybėse narėse dirbančių darbuotojų skaičiaus;“;

b) 6 dalis iš dalies keičiama taip:

– pirma pastraipa papildoma šiais sakiniais:

„Šios išlaidos apima pagrįstas išlaidas ekspertams, įskaitant teisės ekspertus, kiek tai būtina tuo tikslu. Apie išlaidas centrinei administracijai pranešama prieš jas patiriant.“;

– antros pastraipos antras sakinyš išbraukiamas;

4) 6 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis iš dalies keičiama taip:

– c ir d punktai pakeičiami taip:

„c) Europos darbo tarybos funkcijas ir informavimo bei konsultavimosi tvarką ir Europos darbo tarybos ir nacionalinių darbuotojų atstovavimo organų informavimo ir konsultavimosi su jais derinimo taisyklės, laikantis 1 straipsnio 3 dalyje ir 9 straipsnyje nustatytų principų ir reikalavimų;

d) Europos darbo tarybos posėdžių formatą, vietą, dažnumą ir trukmę;“;

– f punktas pakeičiamas taip:

„f) Europos darbo tarybai skiriamus finansinius ir materialinius išteklius, įskaitant bent dėl šių aspektų:

– galimo naudojimosi ekspertų, įskaitant teisės ekspertus, paslaugomis siekiant padėti Europos darbo tarybai, kiek tai susiję su jos funkcijų vykdymu;

– [...]

– Europos darbo tarybos narių reikiamų mokymų, nedarant poveikio 10 straipsnio 4 dalies pirmoje pastraipoje nustatytam minimaliajam reikalavimui;“;

b) įterpiama ši 2a dalis:

„2a. Centrinė administracija ir specialus derybų organas, derėdamiesi dėl naujo Europos darbo tarybos susitarimo ar iš naujo derėdamiesi dėl esamo Europos darbo tarybos susitarimo, susitaria ir nustato būtiną tvarką, kad, kiek įmanoma ir nedarant poveikio nacionalinės teisės aktams ir praktikai dėl darbuotojų atstovų rinkimo ir skyrimo, būtų pasiektas lyčių pusiausvyros tikslas, pagal kurį moterys turi sudaryti ne mažiau kaip 40 proc. Europos darbo tarybos narių ir, kai taikoma, ne mažiau kaip 40 proc. specialaus komiteto narių, ir vyrai turi sudaryti ne mažiau kaip 40 proc. Europos darbo tarybos narių ir, kai taikoma, ne mažiau kaip 40 proc. specialaus komiteto narių.“;

5) 7 straipsnio 1 dalies antra įtrauka pakeičiama taip:

„— jeigu centrinė administracija pirmojo specialaus derybų organo posėdžio nesušaunkia per šešis mėnesius nuo prašymo pateikimo pagal 5 straipsnio 1 dalį,“;

6) 8 straipsnis pakeičiamas taip:

„8 straipsnis

Konfidencialus informacijos teikimas

1. Valstybės narės nustato, kad specialių derybų organų arba Europos darbo tarybų nariams ar darbuotojų atstovams pagal informavimo ir konsultavimosi tvarką ir visiems jiems padedantiems ekspertams neleidžiama atskleisti informacijos, kuri buvo jiems aiškiai centrinės administracijos suteikta konfidencialiai. Be to, centrinė administracija gali nustatyti tinkamą informacijos perdavimo ir saugojimo tvarką, kuri padėtų užtikrinti konfidencialiai suteiktos informacijos konfidencialumą.
2. Jei centrinė administracija suteikia informaciją konfidencialiai pagal 1 dalį, ji informuoja specialių derybų organų ar Europos darbo tarybų narius arba darbuotojų atstovus pagal informavimo ir konsultavimosi tvarką apie priežastis, pagrindžiančias, kodėl informacija suteikta konfidencialiai.

3. 1 dalyje nurodyta pareiža toliau taikoma kad ir kur būtų 1 dalyje nurodyti asmenys, net ir pasibaigus jų kadencijai, kol susitariama su centrine administracija, kad tai pagrindžiančios priežastys tampa nebeaktualiomis.“;

7) įterpiamas šis 8a straipsnis:

„8a straipsnis

Dėl konkrečių priežasčių neperduodama informacija

1. Valstybės narės nustato, kad, konkrečiais atvejais ir laikantis nacionalinės teisės aktuose nustatytų sąlygų bei apribojimų, jų teritorijoje esanti centrinė administracija neprivalo perduoti informacijos specialių derybų organų ar Europos darbo tarybų nariams arba darbuotojų atstovams pagal informavimo ir konsultavimosi tvarką, taip pat visiems jiems padedantiems ekspertams, kai dėl informacijos pobūdžio, remiantis objektyviais kriterijais, tai labai pakenktų atitinkamų įmonių veikimui.

Valstybė narė gali nustatyti, kad ši nuostata galiotų pirma gavus administracinę arba teismo leidimą.

2. Jei centrinė administracija neperduoda informacijos, remdamasi 1 dalyje nurodytu pagrindu, ji informuoja specialių derybų organų ar Europos darbo tarybų narius arba darbuotojų atstovus pagal informavimo ir konsultavimosi tvarką apie informacijos neperdavimą pagrindžiančias priežastis.
3. Atleidimas nuo informacijos perdavimo pagal 1 dalį toliau taikomas tol, kol tai pagrindžiančios priežastys tampa nebeaktualiomis.“;

8) 9 ir 10 straipsniai pakeičiami taip:

„9 straipsnis

Europos darbo tarybos veikla ir darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais tvarka

1. Centrinė administracija ir Europos darbo taryba bendradarbiauja atsižvelgdamos į savo abipuses teises ir pareigas.

Tokia pat nuostata taikoma centrinės administracijos ir darbuotojų atstovų bendradarbiavimui pagal darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais tvarką.

2. Informacija tarpvalstybiniais klausimais teikiama tada, tokiu būdu ir pateikiant tokį turinį, kad darbuotojų atstovams būtų suteikta galimybė atlikti išsamų galimo tų klausimų poveikio vertinimą ir, jei reikia, pasirengti konsultacijoms su kompetentingu Bendrijos mastu veikiančios įmonės arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupės organu.
3. Konsultavimasis vyksta tada, tokiu būdu ir pateikiant tokį turinį, kad darbuotojų atstovai galėtų pareikšti savo nuomonę prieš sprendimo priėmimą, remdamiesi pagal 2 dalį pateikta informacija, nedarant poveikio administracijos pareigoms ir per priimtina laikotarpį, atsižvelgiant į klausimo skubos lygį. Darbuotojų atstovai turi teisę gauti pagrįstą centrinės administracijos arba bet kurio tinkamesnio lygio administracijos atsakymą raštu prieš priimant sprendimą dėl atitinkamų priemonių, jeigu darbuotojų atstovai per priimtina laikotarpį pareiškė savo nuomonę pagal pirmą sakinį.

10 straipsnis

Darbuotojų atstovų vaidmuo ir apsauga

1. Nedarant poveikio kitų atitinkamų įstaigų ar organizacijų kompetencijai šiuo atžvilgiu, darbuotojų atstovai, įskaitant specialių derybų organų narius ir Europos darbo tarybos narius, turi turėti priemonių, būtinų norint taikyti iš šios direktyvos kylančias teises kolektyviai atstovauti Bendrijos mastu veikiančios įmonės ar Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupės darbuotojų interesams.
2. Nedarant poveikio 8 ir 8a straipsniams, Europos darbo tarybos nariai informuoja Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupės padalinių arba įmonių darbuotojų atstovus arba, jei darbuotojų atstovų nėra, visus darbuotojus apie informavimo ir konsultavimosi tvarkos turinį ir rezultatus, visų pirma prieš posėdžius su centrine administracija ir po jų, ir turi turėti būtinų priemonių tai padaryti.
3. Specialių derybų organų nariai, Europos darbo tarybų nariai ir darbuotojų atstovai, vykdantys savo funkcijas 6 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka, vykdydami savo funkcijas naudojasi apsauga ir garantijomis, lygiavertėmis apsaugai ir garantijoms, kurios darbuotojų atstovams numatytos valstybės, kurioje jie dirba, galiojančiuose nacionalinės teisės aktuose ir praktikoje.

Tai visų pirma taikoma dalyvavimui specialių derybų organų arba Europos darbo tarybų posėdžiuose ar visuose kituose posėdžiuose pagal 6 straipsnio 3 dalyje nurodytą susitarimą, darbo užmokesčio mokėjimui nariams, dirbantiems Bendrijos mastu veikiančioje įmonėje arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupėje, už nebuvimo laikotarpį, kuris buvo būtinas pareigoms vykdyti, ir apsaugai nuo atsakomųjų priemonių ar atleidimo iš darbo.

Specialaus derybų organo arba Europos darbo tarybos narys, arba tokio nario pakaitinis narys, kuris yra jūrų laivo įgulos narys, turi teisę dalyvauti specialaus derybų organo arba Europos darbo tarybos posėdyje, arba bet kuriame kitame posėdyje laikantis bet kurių pagal 6 straipsnio 3 dalį nustatytų procedūrų, jeigu tas narys arba pakaitinis narys tuo metu, kai vyksta posėdis, nėra išplaukęs į jūrą arba nėra valstybės, kuri nėra laivybos įmonės buveinės valstybė, uoste.

Posėdžiai, kai tik įmanoma, turėtų būti suplanuoti taip, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos dalyvauti nariams arba pakaitiniams nariams, kurie yra jūrų laivų įgulų nariai.

Tais atvejais, kai specialaus derybų organo arba Europos darbo tarybos narys, arba tokio nario pakaitinis narys, kuris yra jūrų laivo įgulos narys, negali dalyvauti posėdyje, apsvaustoma galimybė naudotis, jeigu įmanoma, naujomis informacinėmis ir ryšių technologijomis.

4. Specialaus derybų organo ir Europos darbo tarybos nariams, nemažinant mokamo darbo užmokesčio, suteikiama galimybė mokytis, kiek tai yra būtina jiems vykdant atstovavimo pareigas tarptautinėje aplinkoje.

Nedarant poveikio pagal 6 straipsnio 2 dalies f punktą sudarytiems susitarimams, tokio mokymo pagrįstas ir susijusias išlaidas padengia centrinė administracija, jeigu ji apie tai buvo informuota iš anksto.“;

9) 11 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Valstybės narės numato tinkamas priemones, taikomas, jeigu nesilaikoma pagal šią direktyvą priimtų nacionalinių nuostatų. Visų pirma jos užtikrina, kad:

a) būtų nustatyta tinkama tvarka, kad būtų galima veiksmingai užtikrinti iš šios direktyvos kylančių teisių ir pareigų vykdymą;

b) jei pažeidžiamos iš šios direktyvos kylančios teisės ir pareigos, būtų taikomos veiksmingos, atgrasančios ir proporcingos nuobaudos.

Jei nesilaikoma nacionalinių nuostatų, kuriomis į nacionalinę teisę perkeliama 9 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytos pareigos, valstybės narės numato pinigines nuobaudas;

b) 3 dalis iš dalies keičiama taip:

– pirma pastraipa pakeičiama taip:

„3. Valstybės narės numato administracinį arba teisminį apeliacinį procesą, kurį specialaus derybų organo nariai, Europos darbo tarybos nariai arba darbuotojų atstovai gali pradėti, kai centrinė administracija konfidencialiai pateikia informaciją pagal 8 straipsnį arba neperduoda informacijos dėl konkrečių priežasčių pagal 8a straipsnį.“;

– pridedama ši pastraipa:

„Pirmoje pastraipoje nurodyto proceso trukmė turi būti suderinama su veiksmingu naudojimosi šioje direktyvoje nustatytais informavimo ir konsultavimosi teisėmis.“;

bb) (naujas) pridedama ši 3a dalis:

„3a. Kiek tai susiję su šia direktyva suteiktomis teisėmis, valstybės narės užtikrina, kad Europos darbo taryboms ir specialiems derybų organams arba jų vardu veikiančioms jų nariams ar atstovams būtų suteikta veiksminga galimybė naudotis teisminėmis arba, kai aktualu, administracinėmis procedūromis. Valstybės narės nustato, kad pagrįstas teisinio atstovavimo ir naudojimosi tokiomis procedūromis išlaidas padengia centrinė administracija, arba imasi kitų priemonių, kad būtų išvengta tokios galimybės *de facto* apribojimo dėl finansinių išteklių trūkumo.“;

c) pridedama ši 4 dalis:

4. Jeigu valstybės narės nustato, kad galimybė kreiptis į teismą priklauso nuo to, ar prieš tai pasinaudota alternatyvaus ginčų sprendimo tvarka, ta tvarka nedaromas poveikis atitinkamų šalių teisei kreiptis į teismą.“;

10) 12 straipsnis papildomas šia dalimi:

„6. Kiekviena valstybė narė gali nustatyti tam tikras nuostatas, skirtas jos teritorijoje esančių įmonių centrinei administracijai, kuriomis tiesiogiai ir iš esmės siekiama ideologiškai orientuoti dėl informacijos ir nuomonių reiškimo, su sąlyga, kad šios direktyvos priėmimo dieną tokios konkrečios nuostatos jau yra įtrauktos į nacionalinės teisės aktus.“;

11) 14 straipsnis išbraukiamas;

12) įterpiamas šis straipsnis:

„14a straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Jei po *[OL: įrašyti datą, nuo kurios turi būti taikomos perkėlimo į nacionalinę teisę nuostatos, nustatytą šios dalinio keitimo direktyvos 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje]* Europos darbo tarybos susitarimas arba susitarimas dėl informavimo ir konsultavimo tvarkos, sudarytas iki *[OL: įrašyti datą, nuo kurios turi būti taikomos perkėlimo į nacionalinę teisę nuostatos, nustatytą šios dalinio keitimo direktyvos 2 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje]* pagal Direktyvos 94/45/EB 5 ir 6 straipsnius arba šios direktyvos 5 ir 6 straipsnius, dėl iš dalies pakeistų nuostatų, įsigaliojusių *[OL: įrašyti šios dalinio keitimo direktyvos įsigaliojimo datą]*, neatitinka kurio nors iš 6 straipsnio elementų ar reikalavimų, centrinė administracija, gavusi ne mažiau kaip 100 darbuotojų ar jų atstovų mažiausiai iš dviejų įmonių ar padalinių, esančių mažiausiai dviejose skirtingose valstybėse narėse, raštišką prašymą pradeda derybas dėl to susitarimo pritaikymo atsižvelgiant į tuos 6 straipsnio elementus ir reikalavimus. Centrinė administracija taip pat gali pradėti tas derybas savo iniciatyva. Tokios derybos gali apsiriboti susitarimo nuostatomis, kurios neatitinka tų 6 straipsnio elementų ir reikalavimų.

2. Jei Europos darbo tarybos susitarime arba susitarime dėl informavimo ir konsultavimosi tvarkos yra numatytos procedūrinė jo pritaikymo ar naujų derybų tvarka, dėl pritaikymo gali būti deramasi pagal tą tvarką. Priešingu atveju susitarimas pritaikomas laikantis 5 straipsnyje kartu su 13 straipsnio antra ir trečia pastraipomis nustatytos tvarkos.
3. Kai per dvejus metus nuo atitinkamo darbuotojų ar jų atstovų prašymo dienos arba nuo dienos, kurią centrinė administracija savo iniciatyva pradeda derybas, pagal šiame straipsnyje numatytą pritaikymo procedūrą nesusitariama, taikomi I priede nustatyti papildomi reikalavimai.
4. Šiuo straipsniu Europos darbo tarybos susitarimų arba susitarimų dėl informavimo ir konsultavimosi procedūrų šalys neatleidžiamos nuo šioje direktyvoje nustatytų taikytinų minimaliųjų reikalavimų laikymosi.

12a) (nauja) įterpiamas šis straipsnis:

14b straipsnis

Tais atvejais, kai pradedamos derybos pagal 5 straipsnį siekiant sudaryti susitarimą pagal šią direktyvą Bendrijos mastu veikiančioje įmonėje arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupėje, kurioje iki Direktyvos 94/45/EB taikymo pradžios dienos buvo sudarytas ir tebegalioja visiems darbuotojams taikomas susitarimas, kuriame numatytas darbuotojų tarpvalstybinis informavimas ir konsultavimasis su jais, 7 straipsnio 1 dalies trečioje įtraukoje nurodytas laikotarpis sutrumpinamas iki dvejų metų. Derybų pradėjimas neturi įtakos galiojančių susitarimų sąlygoms.“;

13) I priedas iš dalies keičiamas pagal šios direktyvos priedą.

2 straipsnis

1. Valstybės narės ne vėliau kaip iki *[OL: įrašyti datą – dveji metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo]* priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos *[anksčiau nei ...]*. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Tas priemonės jos taiko nuo *[OL: įrašyti datą – dveji metai nuo pirmoje pastraipoje nustatytos datos]*.

Valstybės narės, priimdamos tas priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai savo įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas dėl šios direktyvos taikymo.

Dėl šios direktyvos 1 straipsnio 8 punkte numatytų pakeitimų valstybės narės ne vėliau kaip *[OL: prašom įrašyti 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytą datą]* praneša Komisijai apie priemones, pagal kurias Europos darbo tarybos, specialūs derybų organai ir darbuotojų atstovai gali pagal Direktyvos 2009/38/EB su pakeitimais 11 straipsnio 2, 3, 3a ir 4 dalis pradėti teismo ir, kai taikytina, administracinį procesą dėl visų ta direktyva nustatytų teisių.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

Pirmininkas / Pirmininkė
